

KESKUSTELUALOITTEITA DISCUSSION PAPERS

Kaarlo Jännäri

KANSAINVÄLISEN JÄRJESTELYPANKIN (BIS)
RAKENNE JA TOIMINTAMUODOT

1045 VAC
BIS

14.2.1978

VP 6/82

**Suomen Pankin
Valuuttapolitiikan osasto**

**Bank of Finland
Exchange Policy Department**

Vs. toimistopäällikkö Kaarlo Jännärin vierailu
Kansainvälisessä Järjestelypankissa (BIS) 30.1. - 3.2.1978

1. Johdanto: BIS:n (Bank for International Settlements)
historiasta, juridisesta asemasta, tehtävistä ja
organisaatiosta

BIS aloitti toimintansa 17.5.1930. Sen perustaminen tapahtui 20.1.1930 tehdyn ns. Haagin sopimuksen 1. konvention pohjalta (Convention respecting the Bank for International Settlements). Haagin sopimuksen taustalla oli Saksan I maailmansodan sotakorvausmaksujen järjestely-yritys ns. Young Plan. BIS perustettiin hoitamaan Young-suunnitelmaan liittyviä lainajärjestelyjä. Samalla sen tarkoituksiksi nähtiin yleensä keskuspankkien välisen yhteistyön edistäminen. Pankin toimipaikka on Basel Sveitsissä ja Sveitsi on ratifioimalla Haagin sopimuksen myöntänyt sille laajat erivapaudet. Näin ollen Sveitsin pankkilaki, osakeyhtiölaki jne. eivät koske BIS:iä. Juridiselta perustaltaan BIS on kansainvälinen järjestö.

Toisaalta BIS on myös osakeyhtiö, sillä sen oma pääoma on kerätty osakepääomana ja osa (tällä hetkellä n. 15%) osakkeista on edelleen yksityishenkilöiden käsissä. Osakkeisiin sinänsä ei kuitenkaan liity äänioikeutta, vaan äänioikeus jakautuu niiden maiden keskuspankkien välille, joiden maiden alueella on laskettu liikkeeseen BIS:n osakkeita, kussakin maassa liikkeelle laskettujen osakkeiden määrien suhteessa. USA:n keskuspankkijärjestelmän oltua estynyt merkitsemästä osakkeita (osin juridisista syistä) USA:ssa liikkeelle lasketut osakkeet sekä osa Ranskan ja Belgian osakkeista (ao. keskuspankit merkitsivät vain osan näissä maissa liikkeelle lasketuista osakkeista) joutuivat tällä tavoin aluksi yksityisiin käsiin. Näidenkin osakkeiden osalta äänioikeus siis säi-

lyy ao. maiden keskuspankeilla. Yksityiset osakkaat ovat oikeutettuja ainoastaan osinkoon eikä heillä ole asiaa edes pankin yleiskokoukseen. Vähitellen yksityisten osakkeet ovat siirtyneet eri keskuspankeille, niin että enää mainittu 15% on yksityisillä. BIS:n osakkeet noteerataan kuitenkin edelleen Pariisin pörssissä, ja myös Baselissa niillä käydään kauppaa (over the counter). Tällä hetkellä osakkeen hinta Baselissa on n. Sfr 5 600.

Vuosittain kesäkuun toisena maanantaina pidettävä yhtiökokous eli yleiskokous (General Meeting) ei näin ollen ole tiukasti ottaen osakkaiden kokous vaan jäsenkeskuspankkien kokous. Äänivaltaa keskuspankit käyttävät kokouksessa em. perustein omissa maissaan liikkeelle laskettujen osakkeiden suhteessa. Eri maiden äänimääriä ei julkaista eikä minullekaan annettu niistä mitään tietoa. Ns. perustajajäsenien, joista enemmän jäljempänä, osuus lienee kuitenkin yli 50% ja SEV-maiden n. 10%. Tällä hetkellä jäsenmaina ovat kaikki Euroopan maat Neuvostoliittoa ja DDR:ää sekä minivaltioita lukuunottamatta ynnä USA, Japani, Kanada, Australia ja Etelä-Afrikka eli yhteensä 30 maata (tai 29, jos Albaniaa, joka lienee ilmoittanut jättäytyvänsä pois pankista, ei lasketa). Yleiskokouksen valta pankin asioissa on kuitenkin rajoitettu.

Pankin operatiivisen toiminnan kannalta tärkein ja voimakkain elin pankin organisaatiossa on johtokunta (Board of Directors). Pankin johtokuntaan kukin ns. perustajajäsen nimeää kaksi jäsentä. Perustajajäseniä ovat Saksa (l. nykyään Saksan Liittotasavalta), Belgia, Englanti, Ranska, Italia ja Yhdysvallat. USA ei kuitenkaan eräistä historiallisista syistä johtuen ole täyttänyt sille tarjolla olevia paikkoja, joten käytännössä perustajajäsenillä on 10 edustajaa (2 x 5) johtokunnassa. Perustajajäsenillä on oikeus nimittää johtokuntaan myös yksi varajäsen (alternate)/maa. Johtokunnalla on oikeus näiden lisäksi kutsua jäsenikseen korkeintaan yhdeksän ei-perustajajäsenen, mutta osakkaana olevan, keskuspankin pääjohtajaa (ns. co-opt directors). Tällä hetkellä

näitä kutsuttuja jäseniä on kolme 1. Hollanti, Sveitsi ja Ruotsi. Kaikkiaan johtokunnassa on siis tätä nykyä 13 varsinaista jäsentä. Johtokunta valitsee keskuudestaan itselleen puheenjohtajan. Tämän lisäksi johtokunta valitsee pankin presidentin. Käytännössä nämä virat on yhdistetty niin, että Hollannin keskuspankin pääjohtaja J. Zijlstra toimii sekä johtokunnan puheenjohtajana että pankin presidenttinä. Johtokunta nimittää pankin toimitusjohtajan (General Manager) sekä varatoimitusjohtajan (Assistant General Manager). Näissä viroissa toimivat tällä hetkellä ranskalainen René Larre ja saksalainen Günther Schleiminger. Myös pankin osastopäälliköiden nimitykset on hyväksyttävä johtokunnassa. Muutoinkin pankin johtokunnalla ja presidentillä on hyvin suuri valta pankin asioissa.

Kuten edellä olevasta käy ilmi, johtokuntaa ei valita yleiskokouksessa, vaan se on itse itseään täydentävä elin. Tämä on omiaan korostamaan johtokunnan keskeistä asemaa pankin hallinnossa. Johtokunta kokoontuu vähintään 10 kertaa vuodessa. Näistä toistuvista kokouksista onkin muodostunut pohja tunnetuille G-10 maitten ja Sveitsin keskuspankkien pääjohtajien kuukautisille viikonlopputapaamisille Baselissa.

Jo vuonna 1931 Young-suunnitelma romuuntui Saksan lopetettua sotakorvausmaksunsa. Näin ollen BIS:n tehtävä suuntautui jo alusta alkaen lähinnä keskuspankkien välisten suhteiden yleiseen hoitoon. Siitä tuli keskuspankkien pankki. Keskuspankit voivat sijoittaa sinne varojaan, lainata sieltä varoja, käyttää sitä välikätenä erilaisissa liiketoimissa, käyttää sitä kokousnäyttämönä, teettää sillä erityisselvityksiä jne. Pankin tehtäviin palaan yksityiskohtaisemmin osastoittaisen käsittelyn yhteydessä.

Pankin henkilökunnan määrä on runsaat 300. Organisatorisesti pankki on jaettu osastoihin ja jaostoihin liitteenä 1. olevan organisaatiokaavion osoittamalla tavalla. Pankin toimiessa voit-

toperiaatteella on Banking Department luonnollisesti hyvin keskeinen BIS:n toiminnassa. Tämä osasto hoitaa pankin liiketoimet keskuspankkien ja liikepankkien kanssa valuutoissa ja kullalla. Monetary and Economic Department hoitaa pankin tutkimustoiminnan, ja sen päätehtävinä on euromarkkinoiden seuranta ja analysointi sekä BIS:n arvostetun vuosikirjan (Annual Report) kirjoittaminen. Pankin juridisen puolen hoitaa Legal Service. Suurin osa pankin henkilökunnasta toimii kuitenkin erilaisissa pankin sisäisissä administratiivisissa tehtävissä. Seuraavassa tarkastelen pankin toimintaa osastoittain (tai/ja jaostoittain). Lisäksi tarkastelen BIS:n johtokunnan kuukausittaisten kokousten yhteydessä tapahtuvaa kokouskarusellia ja muita BIS:n yhteydessä tapahtuvia toimintoja (ml. EEC:n valuuttayhteistyö).

2. Monetary and Economic Department

Tämä osasto on lähinnä luonnehdittavissa ekonomistiosastoksi. Osaston päällikkönä toimii belgialainen professori Alexandre Lamfalussy. Osasto on jaettu "kotimaiseen" ja "ulkomaiseen" puoliskoon (ks. liite 1.). Kotimaisella tarkoitetaan tässä eri valtioiden sisäistä taloudellista kehitystä. Ulkomaisella taas kansainvälisiä ilmiöitä kuten kansainvälisiä pääomamarkkinoita, kansainvälisiä valuuttamarkkinoita, maailmankauppaa jne. Kotimaisen ja ulkomaisen raja on tällaisessa kehikossa tietysti epämääräinen, eikä jako olekaan mitenkään tiukka, vaan koko osasto toimii kiinteähkönä kokonaisuutena.

Kotimaisen puolen päällikkönä on amerikkalainen Deputy Manager Warren D. McClam ja ulkomaisen englantilainen Deputy Manager M. G. Dealtry. Osastolla on henkilökuntaa n. 35 henkeä, mistä johtoporras mukaanlukien ekonomisti-tehtävissä toimii 12 - 13 henkeä. Loppu henkilökunta muodostuu osaston tilasto- ja dokumentaatiohenkilökunnasta sekä ATK-, sihteeri- ja lähettipalveluja hoitavista henkilöistä. Monet tilasto-, dokumentaatio- ja ATK-henkilöistä ovat kuitenkin koulutukseitaan kansantaloustieteilijöitä. Kaiken kaikkiaan osaston henkilökunta on kuitenkin varsin pieni.

Henkilöstön kansallisuusjakautuma on varsin monipuolinen, mutta kuitenkin keskittynyt Länsi-Euroopan suuriin maihin. Näiden lisäksi on jokunen sveitsiläinen sekä ainakin yksi itävaltalainen ja yksi australialainen henkilö. Monet eurooppalaisistakin työntekijöistä ovat keskuspankeistaan virkavapaina ja 2 - 3 vuoden "komennuksella" BIS:ssä. Lisäksi USA:n keskuspankkijärjestelmän ja Japanin keskuspankin kanssa BIS:llä on pysyväisjärjestely, jonka puitteissa näistä maista on aina yksi ekonomisti osastolla määrääaikaistyösuhteessa. Sain sen vaikutelman, että rekrytointi tälle osastolle, kuten BIS:iin yleensäkin, tapahtui suurimmaksi osaksi suoraan G-10 maiden (+ Sveitsin) keskuspankeista tai ainakin näiden välityksellä. "Ulkopuolisten", ml. pienten maiden keskuspankeissa työskentelevien henkilöiden pääsy pankin palvelukseen on vähintäänkin vaikea. G-10 ryhmästäkin lähinnä Saksan, Ranskan ja Englannin kansalaiset tuntuivat muodostavan koko pankin henkilökunnan valtaenemmistön yhdessä sveitsiläisten kanssa.

Osaston työ keskittyy paljolti BIS:n vuosikertomuksen laadintaan. Sen kirjoittaminen vaatii suurimman osan usean henkilön työpanoksesta. Vuosikirjan lisäksi osasto laatii talouspoliittisten tapahtumien kronologiaa sekä julkaisee neljännesvuosittain euromarkkinakatsauksensa. Euromarkkinoiden seuraaminen ja tilastointi onkin vuosikirjan ohella keskeisesti esillä osaston työssä. Lisäksi osastolla laaditaan tarvittaessa erityisselvityksiä ja osaston virkamiehet toimivat useissa G-10 maiden välisissä komiteoissa ja työryhmissä jäsenenä tai sihteereinä (esim. Blandenin ja Cookin komitea, G-10 governors meeting, etc.).

Osastolla hyödynnettävä perustietoaines saadaan lähinnä IMF:n ja OECD:n julkaisuista ja papereista. Osaston edustajat osallistuvat myös näiden järjestöjen erilaisiin komiteoihin ja työryhmiin (ml. OECD:n WP 3). G-10 maiden ja Sveitsin osalta tietoja saadaan suoraan näiden maiden keskuspankeilta (esim. euromarkkinatilastoja varten). Kaiken kaikkiaan osaston työ on hyvin G-10 keskeistä. Ulkopuolisille maille ei uhrata sanottavasti huomiota. Osaston

dokumentaatiopuolelle tosin tulee useimmista maista (ml. Suomi) kaikki tärkeimmät taloudelliset julkaisut, mitä kansainvälisillä kielillä on saatavissa.

Uutena piirteenä tämän vuoden (= 31.3.78 päättyvä tilivuosi) vuosikirjassa tulee olemaan kehitysmaiden velkaantumista käsittelevä osuus. Muutenkin julkaisuun pyritään saamaan mukaan entistä enemmän globaalitarkastelua.

Mielenkiintoisena yksityiskohtana mainittakoon, että kehitysmaiden velkaantumistutkimusta osastolla tekevä New Yorkin Federal Reserve Bankista "komennuksella" oleva Mrs. Patricia Kuwayama, joka Fedissä toimii Foreign Research Divisionissa jaostopäällikkönä (chief) samankaltaisissa tehtävissä tutkittavina mainaan mm. Suomi, mainitsi, että Suomen velkaantumisvauhti oli "hieman hirvittänyt" Fedin tutkijoita muutama vuosi sitten, mutta ettei hän enää nähnyt syytä huoleen. Toisaalta hän kummasteli Suomen valuuttavarannon alhaista tasoa ja mahdollisuksiämme operoida näin alhaisella varannolla. Selvitin hänelle luottovarauksiimme ja valuuttamarkkinoiden suljettua luonnetta sekä pääomakontrollejamme ja totesin, että nämä seikat huomioon ottaen varantomme vielä oli siedettävällä tasolla. Mrs. Kuwayaman kiinnostus Suomea kohtaan johtui hänen aikaisemmasta Fed-vastuualueestaan (hän oli vasta saapunut Baseliin) eikä näin muodoin heijastane BIS:n kiinnostusta asiaan.

Toinen mielenkiintoinen yksityiskohta liittyy laajemmin liikepankkien luotonantoon valtioille ja erityisesti kehitysmaille vaihtotasevajeiden rahoittamiseksi. Velkaantumiskehityshän on huolestuttanut useita keskuspankkeja niiden pelätessä omien maittensa liikepankkien liiallista suuntautumista (exposure) näille epävarmoille markkinoille. Niinpä ainakin USA:n ja Länsi-Saksan keskuspankit ovat kiintiöineet eri maiden maksimiluottolimitit omien maittensa liikepankeilta. Liikepankkien luotonannon kriteerien tiukentamiseksi esitti Yhdysvaltain keskuspankkijärjestelmän pääjohtaja Burns erillisen kysely-

kaavakkeen eli ns. Burns Questionnairen laatimista velallismaille. Liikepankkien olisi sitten ollut esitettävä kaavake lainanhakijamaiden täytettäväksi lainansaannin ehtona. BIS:n Monetary and Economic Departmentin johto oli tehnyt laajan kiertomatkan maailman 60 johtavaan liikepankkiin markkinoidakseen tätä ajatusta. Kyselykaavakeajatus oli kuitenkin saanut kalsean vastaanoton. Liikepankkien välinen kilpailu on liian kovaa, jotta niitä voitaisiin houkutella vaatimaan kaavakkeen täyttöpakkoa asiakkailtaan. Koko ajatus standardikaavakkeesta onkin nyt hylätty.

Ao. kiertomatkan aikana osaston johdolle oli kuitenkin paljastunut liikepankkien keskuudessa vallitseva suuri tietämättömyys olemassa olevista ja julkaistuista velkatiedoista. Niinpä BIS:n, IBRD:n, OECD:n jne. velkatilanteesta julkaisemat tilastot ja muu materiaali oli liikepankkien johdolle varsin tuntematonta. Jos pankit tätä materiaalia saivatkin, se näytti juuttuvar organisaation alatasoille, ilman että sitä olisi luotonantopoliittisessa päätöksenteossa voitu hyödyntää.

Näiden havaintojen innoittamana päätettiin BIS:ssä ryhtyä tutkimaan mahdollisuuksia velkatilasto ja -tietomanuaalin kokoamiseksi. Yksi osaston vanhemmista ekonomisteista, Dr. Timm, on saanut tehtäväkseen seuraavien pariin vuoden kuluessa tutkia ja koota kaikki saatavilla oleva tieto- ja tilastoaines eri maiden velkaantumisesta ja nimenomaan nettovelkaantumisesta mahdollisimman tarkkaan eriteltynä (pitkä, lyhyt, julkinen, julkisesti taattu etc.). Tiedot pyritään kokoamaan mahdollisuuksien mukaan niin velkoja- kuin velallispuoleltakin. Tarkoituksena ei ole suorittaa arvioita eri maiden luottokelpoisuudesta. Tarkoitus on ainoastaan koota kaikki relevantti tieto yhteen.

Ideana on tutkimuksen tuloksena tuottaa kirjanen, johon olisi kirjattu kaikki velkatietolähteet ja jossa olisi BIS:n yhteenveto tiedoista. Tämä kirjanen voitaisiin sitten jakaa liikepankeille, jotka voisivat käyttää sitä luottokelpoisuusarviointiensä tietolähteenä. Kirjasen tai velkamanuaalin tuottaminen

on katsottu tarpeelliseksi, koska BIS:n näkemyksen mukaan yhä pienemmät liikepankit joutuvat mukaan kansainväliseen luotonantotoimintaan osana jatkuvaa recycling-prosessia. Näillä ei ole kokemusta eikä resursseja kansainvälisessä luottokelpoisuusarvioinnissa, joten kirjaseen toivotaan helpottavan niidenkin rationaalista päätöksentekoa. BIS pyrki sitten myös pitämään tiedot ajan tasalla jatkuvalla tilanteen seurannalla.

Osaston näkemykset maailmantalouden nykytilasta olivat varsin yhdenmukaiset esim. OECD:n ja IMF:n viimeisten arvioiden kanssa. Jonkin verran varovaisempia tosin oltiin voimakkaamman reflaatiopolitiikan tarpeellisuudesta esim. Saksasta ja Japanista keskusteltaessa. Vallitseva näkemys tuntui olevan, etteivät ao. maat voineet tehdä paljon mitään. Institutionaaliset ja poliittiset tekijät estäisivät voimakkaan ekspansiivisen talouspolitiikan harjoittamisen. Toisaalta esim. Saksassa kyllä tunnustetaan rakenteellisen muutoksen tarpeellisuus vähemmän vienti-oh- teisen kasvuprosessin saavuttamiseksi.

Yrityssektorin heikko kannattavuus koettiin yleismaailmalliseksi ongelmaksi, joka olisi ratkaistava myös Saksassa ja Japanissa ennen kuin kestävään taloudelliseen kasvuun olisi taas mahdollisuuksia. Tulopolitiikka nähtiin keinona kannattavuuden parantamiseen inflaatiota lisäämättä.

Valuuttajärjestelmän epävakaisuus koettiin myös ongelmana, vaikka lähitulevaisuudessa ei nykyiselle asiantilalle nähtykään vaihtoehtoja. Yhdysvaltain tilanne nähtiin vaikeaksi. Ainoana teollisuusmaana sen energiankäytön ja tuotannon välisessä suhteessa ei ollut tapahtunut pienintäkään laskua öljykriisin jälkeen. Energiaohjelma siellä olisi todella tarpeen. USA:n talouspolitiikka rajoittaa nyt myös entistä enemmän maksutasetilanne. Vaihtotaseen vajeen rahoittaminen on USA:ssa ensi kertaa pitkiin aikoihin otettava rahapolitiittisessa suunnittelussa tärkeänä tekijänä huomioon. Esimerkkinä mainittiin hiljattainen 1/2%:n diskonttokoron nosto, joka perusteltiin ulkoisilla tekijöillä.

Nykyisen valuuttamarkkinatilanteen katsottiin osoittavan, että vapaasti kelluvien valuuttakurssien epästabiilisuus spekulatioaaltojen tuiverruksessa oli pakottanut kaikki tunnustamaan nyt harjoitettava erittäin likainen kellunta, jossa interventiot ovat suurempia kuin koskaan edes kiinteiden kurssien vallitessa, vapaata kelluntaa paremmaksi vaihtoehdoksi. 10 - 20 vuoden tähtäimellä katsottiin olevan mahdollisuuksia lähestyä myös formaalisesti säännellympää valuuttajärjestelmää, jossa tietynlainen kiinteys olisi saavutettu ainakin suurien valuuttablokkien muodossa.

Ns. monetarismiin BIS:ssä tunnuttiin suhtauduttavan hyvin skeptisesti. Rahavarantosuuoreiden tavoitekasvulukujen käyttöä rahapolitiikan ohjenuorana pidettiin useimpien maiden osalta lähes hyödyttömänä harjoituksena. Luottoekspansiotavoitteet nähtiin paljon parempana lähtökohtana varsinkin pienissä ja avoimissa talouksissa. Suurtenkin maiden kuten USA:n osalta rahavarantosuuoreisiin liittyvät tilastolliset ja tulkinnalliset vaikeudet ja suuret satunnaisheilahtelut nähtiin tekijöinä, jotka suuresti vaikeuttivat ao. välineiden mielekästä käyttöä.

Kolme osaston huippuekonomisteihin luettavaa henkilöä, herrat Dealtry, Mayer ja Timm, toimivat G-10 ryhmän asettaman komitean "Committee on Banking Regulations and Supervisory Practices" (ns. Blandenin tai nyttemmin Cookin komitea) sihteeristönä. Tämän komitean työ on hyvin laajaa. Komitea on tehnyt lukuisia alaan liittyviä suosituksia ja ehdotuksia. Sen aloitteesta on mm. laadittu lista henkilöistä, joihin eri maissa voidaan ottaa yhteys äkillisen ja kiireellisen pankkien käyttäytymiseen liittyvän epäkohdan tai epäsuotavan kehityksen korjaamiseksi. Suomesta listalla ovat ylijohdaja Linnamo ja johtaja Nars.

Suurehkon työsaran osaston sisällä muodostaa G-10 maiden + Sveitsin keskuspankkien ja BIS:n välisen BIS:iin keskitetyn tietopankin suunnittelu ja rakentaminen. Tarkoituksena on

luoda jatkuvasti ajan tasalla oleva tiedosto, joka sisältäisi noin 250 erilaista sarjaa. Lähinnä keskityttäisiin keskuspankkeja kiinnostaviin raha- ja pääomamarkkinoita kuvaaviin sarjoihin täydennettynä tärkeimmillä reaalitytalousellisilla sarjoilla. Tekniset vaikeudet suunnitelman toteuttamisessa ovat olleet odotettua huomattavasti suuremmat, mutta sanat "preliminary" ja "plan" on jo pudotettu projektista ja se on saavuttanut rajoitetun operationaalisuusasteen. Tällä hetkellä järjestelmä toimiikin jo noin 50 sarjan osalta. Tekniset vaikeudet ovat kuitenkin edelleen suuret eikä järjestelmän odoteta toimivan täydessä laajuudessaan ja kitkatta vielä pariin vuoteen. Ensi syksynä BIS:n saadessa oman tietokonekeskuksensa odotetaan tämän huomattavasti edistävän projektin kehittymistä. Toistaiseksi ei ole suunniteltu tai edes keskusteltu tietopankkijärjestelyn laajentamisesta G-10 ryhmän ulkopuolisiin maihin.

3. Banking Department

Tämä osasto tekee pankin olemassaolon mahdolliseksi. Toisin sanoen sen toiminnasta syntyvillä tuotoilla kustannetaan koko pankin toiminta. Näin ollen tämän osaston merkitys on tietysti keskeinen. Pienoinen yllätys tällöin onkin osaston henkilöluvun suhteellinen pienuus. Osaston koko vahvuus on n. 45 henkeä. Toisaalta kuitenkin monet administratiivisesti hallinnollisilla jaostoilla työskentelevistä henkilöistä palvelevat suoraan osaston toimintaan liittyvissä tehtävissä (esim. telex, accounting, osittain Legal Service jne.).

Organisatorisesti osasto on jaettu maantieteellisesti jaostoihin, joita on viisi.

- 1) Ranska, Hollanti, Belgia, Etelä-Eurooppa jne.
- 2) Sveitsi, Pohjoismaat, useimmat SEV-maat jne.
- 3) USA, Kanada, Englanti, Japani jne.
- 4) Saksan Liittotasavalta, Puola, Lähi- ja Kauko-Itä jne.
- 5) Valuuttakauppajaosto sekä kultaoperaatiot

Äskettäin tapahtuneessa organisaatiouudistuksessa jaostoista 1 ja 2 on muodostettu Assistant Managerin alainen Division B ja jaostoista 3 ja 5 Division A, jaoston 4 jäädessä edelleen erilliseksi (ks. liite 1.). Jaostosta 4 saatetaan eräiden arvelujen mukaan muodostaa vielä oma Division. Kaikki jaostot toimivat organisaatiouudistuksesta huolimatta edelleen varsin itsenäisesti.

Kukin jaosto huolehtii kaikista liiketoimista ryhmänsä maissa ja samalla kaikista ao. maiden valuutoilla tapahtuvista sijoituksista. Esimerkiksi dollari-jaosto (no. 3) käsittelee näin ollen kaikki dollarisijoitukset omalla alueellaan. Tämän lisäksi se tarjoaa muille jaostoille dollareitaan sijoitettaviksi näiden jaostojen maihin. Vastaavasti DM-jaosto (no.4) voi tarjota liikeneviä D-Markkojaan muiden jaostojen sijoitettaviksi. Valuut-takauppajaosto toimii puolestaan valuuttamarkkinoilla ostaen ja myyden kaikkia yleisimpiä valuuttoja avistalla ja termiinillä. Jaosto hoitaa myös kaikki kultaoperaatiot.

Sijoitettavat varansa BIS saa talletuksina keskuspankeilta käytännöllisesti katsoen ympäri maailmaa. Keskuspankkien tallettamat varat BIS sijoittaa edelleen joko muihin keskuspankkeihin tai johonkin n. 225 kirjeenvaihtajaliikepankistaan niin euro- kuin kansallisillakin markkinoilla. BIS maksaa vastaanottamilleen talletuksille yleensä hieman markkinakorkoa alhaisemman koron. Silti se on suosittu sijoituspaikka, sillä BIS pystyy ottamaan suuriakin yht'äkkisiä sijoituksia vastaan (vielä päivän viime minuuteillakin). Tietysti myös sen asema keskuspankkien pankkina sinänsä jo ylläpitää jonkinmoista talletuskantaa. Valtaosa BIS:n vastaanottamista talletuksista on lyhytaikaisia, mikä edellyttää vastaavien sijoitustenkin osalta lyhytaikaisuutta (valtaosa 0 - 3 kk). Pankin taseen loppusumma oli n. 49 mrd kultafrangia l. n. 19 mrd dollaria 31.3.1977, pankin valuuttatalletukset vastaavaa puolella olivat tuolloin n. 41 mrd kultafrangia l. n. 16 mrd dollaria. Nämä luvut antanevat hieman pohjaa pankin operaatioiden laajuutta arvioitaessa.

Transaktioiden määrä pankissa on päivittäin varsin vähäinen verrattaessa sitä esim. suuriin liikepankkeihin. Transaktiot ovat aina kuitenkin raha-arvoltaan suuria. Näin pienelläkin henkilökunnalla voidaan pyörittää suuria rahasummia. Noin 2/3 liiketoimista tapahtuu dollareissa. Loppu on lähinnä DM:ää ja Sveitsin frangeja ja vähemmässä määrin muita Euroopan valuuttoja. Jeni ja Kanadan dollari ovat vähämerkityksellisiä BIS:n kannalta.

BIS:n sijoituspolitiikasta yleisesti puhuttaessa se ei keskuspankkien pankkina koskaan toimi vastoin ao. keskuspankkien toivomusta. Niinpä se ei esim. ole aktiivinen euro-punta-markkinoilla, koska Bank of England on pyytänyt tätä. Sijoituspolitiikka perustuu kullekin kirjeenvaihtajapankille ja maalle asetettuihin sijoituslimiitteihin. Kullekin pankille määritellään vuosittain limiitti. Se määritellään pääasiassa sormituntuman, perinteisten suhteiden ja eräiden yksinkertaisten, taseista laskettavien tunnuslukujen (esim. taseen loppusumma/oma po. + rahastot) yhdistelmänä. Maakohtaiset kiintiöt määrätään poliittis-taloudellisten yleisnäkömyiden mukaan. Pankkikohtaisten kiintiöiden noudattamisesta huolehtivat jaostot. Maakiintiöitä tarkkailee puolestaan accounting-jaosto osaston ulkopuolella.

Kiintiöiden asetannassa ollaan äärimmäisen konservatiivisia. Periaatteena on, ettei pienintäkään savua ilman tulta. Henkilökohtaisin kontaktein, lehdistöä seuraamalla etc. pyritään tarkkailemaan kaikkia asiakkaita ja vähäistenkin negatiivisten havaintojen seurauksena voi olla limiitin tarkastus alaspäin. Tämä pätee niin maihin kuin yksittäisiin pankkeihinkin. Esimerkiksi tällä hetkellä BIS ei anna Ranskaan yli 6 kk talletuksia. Italiaan ei annettaisi talletuksia ollenkaan, mutta eräänä suurimmista osakkeenomistajista ja perustajajäsenistä ei sitä ole voitu kokonaan jättää paitsi. Syynä näihin "rajoituksiin" pidetään Ranskan ja Italian epävarmaa poliittista ja taloudellista tilannetta.

Suomen osalta todettakoon, että SYP ja KOP ovat BIS:n kirjeenvaihtajien joukossa. SYP:n kanssa heillä on jopa varsin runsaasti liiketoimia (Mrs. Råman mainittiin tässä yhteydessä). Ongelmia ei suomalaispankkien kanssa ole ollut eikä odotettukaan. Keskustellessani yleisesti BIS:n päätöksentekoprosessista Suomenkin asioita hoitavan Sub-Manager Dr. Spinnlerin kanssa hän otti esimerkiksi Suomen ja totesi, että jos Suomi haluaisi esim. 50 milj. dollarin talletuksen, edellyttäisi tämä pankin toimitusjohtajan Larrén hyväksymistä, kun taas esim. 200 milj. dollarin talletus edellyttäisi jo presidentti Zijlstran konsulttoimista ja hänkin ilmeisesti konsulttoisi muita johtokunnan jäseniä puhelimitse ennen päätöksen tekemistä. Koko prosessin hän arveli vievän yhden päivän, joten vastaus tällaiseenkin pyyntöön saataisiin varsin nopeasti. Korostettakoon kuitenkin, että Spinnler otti esimerkkinsä ilmeisesti ilmasta eikä se näin ollen välttämättä kuvasta BIS:n virallista suhtautumista eikä kerro mitään vastauksen laadusta.

BIS:n euromarkkinaoperaatioista keskusteltaessa ilmeni, ettei G-10 maiden välinen sopimus pidättäytymisestä sijoittamasta varantojaan euromarkkinoille enää ole voimassa. Monet niistä ovatkin jo nykyään aktiivisesti mukana euromarkkinoilla joko suoraan tai BIS:n kautta.

Valuuttakaupassa BIS toimii lähinnä toimeksiantojen pohjalta. BIS:iä käytetään edelleen myös interventio-operaatioissa välikätenä, siten että keskuspankit intervenoivat markkinoilla BIS:n kautta mieluummin kuin suoraan. Tämä on yleensä kylläkin sikäli turhaa, että markkinat tulkitsevat BIS:n laajemmat operaatiot yleensä aina oikein l. haistavat, mikä keskuspankki on BIS:n toimien takana.

Yleisesti ottaen osastolla arvioitiin valuuttamarkkinoiden rauhoittuneen keskuspankkien determinoidumman interventio-otteen tultua entistä ilmeisemmäksi. Interventiopolitiikan ei kuitenkaan sinänsä uskottu voivan estää epästabiileja heilah-teluja markkinoilla, sillä vyöryn lähtiessä liikkeelle ei uskottu sitä voitavan keskuspankkien resurssein pidätellä. Yksinomaan spekulatiiviset maksurytminmuutokset voivat jo olla sitä luokkaa, ettei niiden vaikutuksia pystytä interventioin pysäyttämään. Tämän lisäksi on vielä liikkeellä runsaasti puhtaan spekulatiivista "kuumaa rahaa". Joidenkin pienempien valuuttojen kuten Sveitsin frangin osalta tilannetta vaikeut-taa lisäksi markkinoiden suhteellinen kapeus, jolloin yksittäi-setkin suuremmat kaupat saavat kurssin epävarmuuden oloissa liik-keelle. Reaalitaloudellisten tekijöiden uskottiin kyllä jossakin vaiheessa vaikuttavan liiallisia kurssiheilahteluja oikaisevasti, mutta Sveitsin frangin ja punnan kehitykseen viitaten todettiin olevan mahdotonta sanoa, milloin jonkin valuutan kurssi oli hei-lahtanut liian ylös tai liian alas.

Euroopan valuuttakäärmettä luonnehdittiin poliittiseksi eläimeksi. Sisäisiä tarkistuksia käärmeessä pidettiin vain ajan kysymyksenä (Nkr, Dkr, Bfr), mutta uskottiin toisaalta käärmeen säilyvän siihen liittyvien poliittisten näkökohtien vuoksi. Pienet käärmemaat ostivat jäsenyydellä sisäisessä talouspolitiikassaan tarvittavaa kuria, ja Saksan Liittotasavalta hyötyy jäsenyydestä säilyttämällä suhteellisen kiinteät kurssisuhteet melko merkittä-välle osalle viennistään. Samalla Saksan puhtaasti poliittisen merkityksen nähtiin kasvavan käärmeyhteistyön avulla.

BIS:n kultaoperaatioihin, jotka ovat hyvin moninaiset, minua perehdytettiin varsin monipuolisesti. En lähde tässä yksityis-kohtaisesti kuvailemaan eri operaatioita. Totean vain, että parikurssijärjestelmän romahtaminen ja virallisen kullan hinnan poistuminen eivät suinkaan päinvastaisista väitteistä huolimatta ole tehneet keskuspankkien kultavarantoja täysin käyttökelvotto-

miksi varantokomponenteiksi. BIS:iin voi kultaa tallettaa eri tavoin (fixed term side accounts, earmarked accounts), sen kanssa voi tehdä paikkavaihtoja (location exchange), kulta swappeja (gold swaps, kulta valuuttoja vastaan esim. 80 %:iin markkinahinnasta) jne. Lisäksi BIS lainaa kultaa eräille vanhoille asiakkailleen määrääjäksi. Spekulatiivisista kaupoista pysytellään kuitenkin visusti erossa.

Kultamarkkinoiden tulevaisuudennäkymistä oltiin huolissaan lähinnä Etelä-Afrikan (ja vähemmässä määrin Neuvostoliiton) käyttäytymisen vaikean ennustettavuuden vuoksi. Erityisesti pelättiin Etelä-Afrikan lisääntyvän eristämisen pakottavan sen laajoihin kultamynteihin. USA:n suuri kultavaranto on myös potentiaalinen riskitekijä markkinoilla. Kaiken kaikkiaan uskottiin kuitenkin kullan hinnan pitemmällä tähtäimellä säilyvän korkealla tasolla ellei nousevan. G-10 maiden keskuspankkien ja BIS:n välisen kultasopimuksen raukeamisen ja Valuuttarahaston uusien sopimusartiklojen voimaantumisen ei uskottu tuovan keskuspankkeja ostajina kultamarkkinoille. Toisaalta keskuspankkien myyntejäkään ei liene odotettavissa, joten kullan määrä kansainvälisissä varannoissa säilynee entisellään. Ainakin BIS aikoo pitää nykyisen n. 200 tonniin nousevan kultavarantonsa nykyisellä tasollaan.

4. EEC- Monetary Cooperation

BIS:ssä on erillinen jaosto EEC-valuuttayhteistyökysymyksiä varten. Tämä seikka on jatkuvasti poliittisesti hieman arkaluontoinen sikäli, että EEC-komissio Brysselissä ei ole ollut erityisen ihastunut EEC:n ulkopuolisessa maassa toimivan pankin toimintaan tehtävissä, joiden se katsoisi paremminkin kuuluvan itselleen. EEC-maiden keskuspankit kuitenkin preferoivat BIS:iä, koska useimpien näiden maiden keskuspankkijohtajat jo muutenkin tapaavat toisensa Baselissa kuukautisen G-10 kokouksen yhteydessä. Keskuspankkien kanta asiassa perikin voiton, vaikka edelleen esiintyy paineita BIS:n EEC-tehtävien siirtämiseksi muualle (so. Brysseliin tai Luxemburgiin).

BIS:n EEC-sihteeristö on melko pieni, kaikkiaan 4 henkilöä. Sen tehtävänä on toimia EEC:n Keskuspankkien pääjohtajien komitean, Monetary Committeeen ja Foreign Exchange Committeeen sihteeristönä. Lisäksi nämä neljä hoitavat, yhdessä muiden BIS:n virkamiesten kanssa, valuuttakäärmeeseen liittyvät tilitekniset interventiotoimenpiteet. Samoin he hoitavat EEC:n keskuspankkien lyhytaikaiset valuuttatukilainat sekä EEC:n keskipitkän ajan lainajärjestelyjen teknisen puolen. EEC-maat hyvittävät BIS:iä sihteeristön aiheuttamista kustannuksista.

Valuuttakäärmeinterventioista he huolehtivat vain yhteisövaluutoissa. Näin ollen heillä ei ollut päivittäistä kuvaa koko interventiotoiminnan laajuudesta, koska dollari-interventiot kärkeen sisällä ovat myös melko mittavia. Tämä aiheuttaa osin perverssejäkin vaikutuksia markkinoilla, kun jotkut kärkekeskuspankit ovat myyneet runsaasti dollareita tukeakseen omaa valuuttaansa dollarin ollessa heikkenemässä. Tämä on osaltaan vauhdittanut dollarin heikkenemistä.

Käärmeysteistyön luonteesta oltiin täällä samaa mieltä kuin Banking Departmentissäkin. Ts. käärme on poliittinen eläin ja ajoittaiset järjestelyt sen sisällä tulevat jatkumaan, mutta sen hajoaminen ei liene todennäköistä.

EEC:n lainajärjestelyistä mainittiin, että interventioluototus on rajatonta keskuspankkien välillä kärkeen puitteissa ja luotot on maksettava takaisin interventiota seuraavan kuukauden loppuun mennessä. Tämän jälkeen voidaan limiittien puitteissa näitä luottoja pidentää 3 kk:n pituisiksi. EEC:n keskipitkän aikavälin luottojärjestelyjen sääntöjä on syksyllä -77 muutettu kaksinkertaistamalla kunkin maan luotonantolimiitit ja alistamalla luotuksesta kieltäytyminen yhtä tarkkaan kontrolliin kuin luotonottokin. BIS:n EEC-sihteeristön tehtävistä samoin kuin EEC:n luottojärjestelyistä on Kv. järj. tistosta saatavissa lisämateriaalia asiasta kiinnostuneille, joten en mene tässä pidemmälle yksityiskohtiin.

5. Legal Service

Legal Service huolehtii kaikista pankin toimintaan liittyvistä juridisista kysymyksistä. Näin ollen se toimii pankin kaikkien osastojen ja jaostojen apuna tarvittaessa. Sen johtajana toimii pankin Legal Adviser ranskalainen Prof. Dr. F.E. Klein. Hänellä on alaisuudessaan tällä hetkellä kolme lakimiestä: yksi sveitsiläinen, yksi englantilainen ja yksi ranskalainen. Lähitulevaisuudessa Legal Service saa palvelukseensa myös italialaisen lakimiehen. Tällaisella lakimiesvalikoimalla katsotaan katettavan kaikki tärkeimmät juridiset traditiot. Lisäksi Legal Serviceen kuuluu pieni lakikirjasto sekä tarpeellinen apuhenkilöstö.

Legal Servicen tärkeimpiin tehtäviin kuuluu pankin kaikkien lainasopimusten jne. kansainvälisten velvoitteiden lainmukaisuuden valvonta. Samoin se huolehtii pankin sisäisen hallinnon kuten johtokunnan kokousten ja vuosikokousten sujumisesta sääntöjen edellyttämällä tavalla.

Operationaalisella tasolla Legal Servicen lakimiesten panos on ollut erittäin merkittävä esimerkiksi ns. virallisten puntasaatavien konvertoimiseksi muodostetun tukiluottojärjestelmän sääntöjen laadinnassa. He ovat BIS:n puolelta olleet vastuussa myös IMF:n kanssa solmitusta sopimuksesta BIS:n asemasta SDR:ien ainoana ns. other holderina. Viimeksi mainittu sopimus tosin on muodostunut inoperatiiviseksi SDR:n koriarvostusmenetelmän myötä. BIS ei nimittäin voi ottaa kurssiriskejä ja, kun IMF puolestaan ei voi tehdä swap-kauppoja kiinteään kurssiin SDR:llä, on sopimus toistaiseksi käyttöä vailla.

6. Kirjasto- ja lehdistöpalvelut

BIS:llä on laaja ja ajanmukainen kirjasto, jonka nidemäärä lienee 30 000 paikkeilla. Tarkkaa määrää ei kirjastossa tiedetty. Lisäksi kirjastolla on aikakauskirjajaostonsa, jonne tulevat kaikki merkittävät talousalan määräaikaisjulkaisut. Muutenkin kirjasto on keskittynyt nimenomaan talousalan kirjallisuuteen. Se on ainoastaan

BIS:n sisäisessä käytössä, joskin kirjaston palvelut ovat ainakin teoriassa jäsenkeskuspankkien edustajien käytettävissä. Kirjaston hankintapolitiikka on budjettirajoituksista vapaa ja käytännöllisesti ottaen kaikki BIS:n virkamiesten pyynnöt pyritään ottamaan huomioon.

Pankin lehdistöpalvelu on sisäänpäin suuntautunut. Niinpä pankin lehdistöpäällikkö ei suinkaan ole työtön kuten eräät ilkeämieliset journalistit ovat väittäneet. Hänen ja hänen apulaistensa työ on vain lähes kokonaan keskittynyt pankin sisäisen tiedonkulun hoitamiseen. Suhtautuminen ulkopuolisiin eli lehdistöön on äärimmäisen pidättyvä ja salaileva.

Lehdistöpalvelu laatii lehdistökatsauksen päivittäin. Lisäksi aamu- ja iltapäivisin laaditaan uutisyhteenvedot lähinnä Reuterin tickerin aineiston pohjalta. Lehdistökatsauksen lähteenä ovat tärkeimmät Keski-Euroopan ja Englannin ja Italian lehdet. Pohjoismaiden osalta tietolähteenä on lähinnä Bank of Englandin press servicen bulletin. Alkuperäislähteitä Pohjoismaiden osalta ei juuri käytetä lukuun ottamatta ao. maiden keskuspankkien julkaisuja kuten Bank of Finland Monthly Bulletinia.

7. BIS:n yhteydessä ja/tai tiloissa pidettävistä kokouksista

BIS:n uudessa rakennuksessa olevat kokous- ja konferenssitilat ovat ilmeisesti aivan maailman huippuluokkaa. Tilojen kapasiteettikäyttöaste on ilmeisesti kuitenkin varsin alhainen. Tämä ei johdu suinkaan kokousten vähäisyydestä vaan tilojen suuruudesta. Seuraavassa olen pyrkinyt lyhyesti käymään läpi pääasialliset tietooni tulleet suhteelliset säännölliset kokoukset ja työryhmät, jotka kokoontuvat BIS:n puitteissa ja/tai tiloissa. Moniin näistä on jo edellä viitattu ao. osastoja tai jaostoja käsiteltäessä.

Vuosikokous, joka on aina kesäkuun toisena maanantaina. Tähän tilaisuuteen kokoontuvat jäsenkeskuspankkien pääjohtajat avustajineen. Vuosikokouksen yhteydessä ja ympärillä on tietysti lukuisia joukko pienempiä kokouksia.

Johtokunnan kuukausikokouksesta on vähitellen muodostunut tilaisuus, joka on jäänyt sen yhteydessä pidettävien muiden kokousten varjoon. Tämän tilaisuuden ympärille on kasvanut perjantai-illasta keskiviikkoon kestävä kokouskaruselli, jossa on kokous kokouksen päällä ja välissä. Näiden keskuspankki- viikonloppujen yhteydessä pidetään ainakin seuraavia kokouksia:

- G-10 maiden + Sveitsin keskuspankkien pääjohtajien ja heidän varamiestensä kokoukset
- käärmekeskuspankkien (ml. Ruotsin, joka on vain "väliaikaisesti" poistunut käärmeestä) ja Sveitsin keskuspankkien pääjohtajien ja heidän varamiestensä kokoukset
- EEC:n keskuspankkien pääjohtajien ja heidän varamiestensä kokous.

Kuukausikokouksesta riippumattomia kokouksia BIS:n tiloissa pitää esim. EEC:n Monetary Committee, jossa EEC-keskuspankkien lisäksi on näiden maiden valtionvarainministeriöiden edustajia. Komitea on kokoontunut viime aikoina varsin usein ja aiheena on ollut mm. rahavarantosuureisiin liittyvien tavoitteiden käyttö rahapolitiikassa jne. EEC:n Foreign Exchange Committee kokoontuu harvemmin. Myös siihen kuuluu ministeriöiden edustajia.

G-10 maiden + Sveitsin keskuspankkien edustajat kokoontuvat BIS:ssä mm. mainitun Cookin (ent. Blandenin) komitean l. "Committee on Banking Regulations and Supervisory Practices" puitteissa. Samojen keskuspankkien edustajat kokoontuvat aika ajoin myös tietopankkityöryhmien puitteissa.

Jäseninä olevien SEV-keskuspankkien pääjohtajille pyritään järjestämään kokous BIS:n johdon kanssa kahdesti vuodessa.

Niin ikään kahdesti vuodessa pidetään 2-päiväinen Central Bank Economist Meeting. Tähän kokoukseen osallistuvat G-10 maiden + Sveitsin lisäksi Itävallan ja Espanjan keskuspankkien edustajat. Kokouksissa käsitellään aina jotakin ennalta valittua ajankohtaista aihetta, jota käsitellään kunkin osallistujamaan esittämien alustusten ja BIS:n Monetary and Economist Departmentin laatimien taustapaperien pohjalta. Viimeaikaisista aiheista mainittakoon syksyn 1976 kokouksen "julkissektorin rahoituskysymykset". Tämän kokouksen alustukset poikkeuksellisesti julkaistiin. Joulukuussa 1977 pidetyssä kokouksessa oli käsitelty maksutaseongelmia ja niiden ratkaisumahdollisuuksia.

Saamieni ennako-ohjeiden mukaisesti tiedustelin Deputy Manager Dealtryltä Suomen Pankin mahdollisuuksia saada tulevaisuudessa kutsu ao. kokoukseen. Dealtry lupasi viedä kysymyksen eteenpäin professori Lamfalussylle, mutta antoi ymmärtää, ettei nähnyt olevan kovinkaan todennäköistä, että Suomen Pankki voisi odottaa tulevansa kutsutuksi seuraaviin kokouksiin. Tämä johtui lähinnä siitä, että jo nyt osanottajamäärä oli liian suuri, jotta kokoukset vaivatta voitaisiin hoitaa 2 päivässä, ja pitempiä kokouksia ei nähty tarkoituksenmukaisiksi. Toiseksi Suomen kutsuminen edellyttäisi ilmeisesti myös Australian, Tanskan, Norjan ja Irlannin kutsumista, mikä edelleen vaikeuttaisi kokouksen hallittavuutta. Espanja ja Itävalta olivat päässeet armoitettuun G-10 joukkoon kuulema puolittain vahingossa ja osittain suurten BIS-talletustensa johdosta.

8. Arvio vierailun hyödyllisyydestä

Katsoisin, että vierailu hyödyllisyydessään ylitti jo sinänsä suuret odotuksenikin. Tästä lienee osoituksena oheisen raportin liiallinen pituuskin. Järjestelyt BIS:n puolelta olivat erinomaisesti hoidetut ja pankin virkamiehet olivat miltei poikkeuksetta erittäin avomielisiä ja valmiita vastaamaan kaikkiin kysymyksiin. Ohjelmani oli laadittu tarkasti toiveitani noudattaen ja vierailun kesto (1 viikko) voi pitää sopivana, joskin asiaa olisi riittänyt pitemmäksikin ajaksi.

BIS:n kanta ulkopuolisiin vierailijoihin on kokonaisuutena ottaen hyvin pidättyvä ja ainoan poikkeuksen tekevät keskuspankkien ja nimenomaan jäsenkeskuspankkien edustajat. Mielestäni vierailuni kaltaisia yhteydenottoja Suomen Pankin ja BIS:n välillä tulisi jatkaa. Tulevaisuudessa vierailut voisivat olla myös spesifisempiin asiakokonaisuuksiin keskittyviä. Mahdollisista aiheista matkaraporttini toivottavasti antaa kylliksi osviittoja. BIS:n taholta ilmaistiin myös tiettyä mielenkiintoa Suomen Pankissa vierailujen suhteen. Banking Departmentin Dr. Spinnler lieneekin tulossa aikanaan Suomeen, mutta myös BIS:n ekonomistikunnan yhteyksiä Suomeen voitaisiin vahvistaa kutsuamalla joku sen edustajista käynnille maahan. Mr. Dealtry oli käynyt Suomen Pankin taloustieteellisessä tutkimuslaitoksessa 1961 tai 1962, mutta sen jälkeen ei tiettävästi Suomen Pankissa ole vierailnut BIS:n Monetary and Economic Departmentin edustajaa.

BANK FOR INTERNATIONAL SETTLEMENTS
BASLE

President
Dr. J. Zijlstra
(President of De Nederlandsche Bank N.V.)

General Manager
René Larre

Assistant General Manager
Dr. G. Schleiminger

Special Counsellor
Dr. A. d'Aroma

Secretary General
Head of Department*

Deputy Secretary General
Deputy Manager
D.H. Stapleton

Legal Service
Legal Adviser
Manager
Prof. Dr. F.E. Klein

Banking Department
Head of Department
R.T.P. Hall

Monetary and Economic Department
Economic Adviser
Head of Department
Prof. A. Lamfalussy

Manager
Maurice Toussaint

Secretariat
Deputy Manager
R. Chaptinel

Domestic Economy,
Statistics and Documentation
Deputy Manager
Dr. W.D. McClam
Sub-Managers
Dr. P. Humbelin
Dr. G. Berger

Assistant Manager
Chief of Division A
R.G. Stevenson
**Primarily USA, Canada,
United Kingdom, Japan
and some OSA countries
Sub-Manager
J.-C. Dazassan
Gold and Foreign Exchange
P.C. Bridge

Foreign Economy
and Departmental Administration
Deputy Manager
M.G. Dealtry
Sub-Manager
Dr. H.W. Mayer

Assistant Manager
Chief of Division B
R. Gros
**Primarily Latin countries,
Netherlands, Switzerland,
Nordic countries, Non OSA
countries in Africa and Asia,
most Eastern European countries,
international institutions
Sub-Manager
Dr. K. Spinner

**Primarily Federal Republic
of Germany, Austria, Poland,
some OSA countries and
middle Eastern countries
Sub-Manager
J. Mix

EEC-Monetary Cooperation
Sub-Manager
A. Bascoul

Personnel
Sub-Manager
S. Hillbert

Technical Services
Sub-Manager
K.J. Kearney

AGM + Board
Sub-Manager
J. Vallet

Accounting
Sub-Manager
P. Hauser

Shares
M. Giovanoli

Sports Club
M.J. Montgomery

Administration
Sub-Manager
J. Vallet

External Services
T.L. Stoll

Press
Dr. M. Kozon

Central Library
Dr. P. Omodeo Salé

International Loans
R. Fin

Translators

Maintenance,
Supplies and Equipment
J.M. Andreoli

Code
S. Weiss

Registry
O. Schaub

Typing Pool
R. Ehret (Frau)

* Until 1st June 1978 the functions of Secretary General will be performed by Dr. Schleiminger.

** Including management of these countries' currencies.

14.2.1978/KVJ

K. V. Jännärin BIS:ssä 30.1. - 3.2.1978 tapaamat henkilöt:

Dr. Günther Schleiminger, Assistant General Manager
 Mr. Maurice Toussaint, Manager, Banking Department
 Mr. J.-C. Dağassan, Sub-Manager, -"-
 Dr. K. Spinnler, Sub-Manager, -"-
 Mr. J. Mix, Sub-Manager, -"-
 Mr. P. C. Bridge, Head of Section, -"-
 Mr. H. Hügli, Official, -"-
 Mr. E. Demeulemeester, Official, -"-
 Mr. Panizzutti, Official, -"-
 Mr. M. G. Dealtry, Deputy Manager, Monetary and Economic
 Department
 Dr. H. W. Mayer, Sub-Manager, -"-
 Dr. P. Hümbelin, Sub-Manager, -"-
 Dr. G. Berger, Sub-Manager, -"-
 Dr. Timm, -"-
 Mr. D. Ingram, -"-
 Mr. Baer, -"-
 Mrs. Patricia Kuwayama, -"-
 Dr. Elmar B. Koch, -"-
 Mr. Kneeshaw, -"-
 Mr. Bernard, -"-
 Mr. von Werra, -"-
 Mr. K. Inoue, -"-
 Mr. A. Bascoul, Sub-Manager, EEC Monetary Cooperation
 Mr. H. K. Scheller, -"-
 Mr. Ch. A. Freeland, -"-
 Mr. M. Giovanoli, Head of Section, Shares ja Legal Service
 Mr. G. K. Simons, Legal Service
 Dr. P. Omedeo Salé, Head of Section, Central Library
 Dr. Hettinger, Official, Press Service
 Mr. T. L. Stoll, Head of Section, External Services